

Selmeczbányai Híradó.

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt.
Fél évre	2 „
Negyed évre	1 „
Egyes szám ára 10 krajczár.	

Felolós szerkesztő és kiadó:
VÓROS FERENCZ.

Laptulajdonos:
JOERGES AGOST őzv. és Fia.

A lapot illető szellemi közlemény, valamint az anyagi rész is a kiadóhivatalra ezimendő.

HIVATALOS HIRDETÉSEK DÍJA:

100 szög 2 frt., ezáltal minden megkezdett 100 szónál 50 krral több *Magánhirdetések megállapodás szerint számíttatnak.*

Nyílt-tér három hasábos sorért 10 kr.

Bélyegdíj minden hirdetésért 30 kr.

== Kéziratok nem adtnak vissza. ==

Hogy vagyunk a »Rovná«-val.

Enlítve volt e lapban, hogy a Rovná létesítendő fogadó s esetleg nyaralók ügyében egy értekezlet tartatott.

Ezen értekezlet eredménye a mennyiben kiténtető, hogy az eszme helyesséssel találkozik, örvedetesnek mondható; de a teendők sorrendjére nézve történt meg állapodások szerintem a legkevésbé sem.

Először is szükségesnek tartanám, hogy egy pár úri ember összejárna, ki kötelezi magát, teszem azt 100—200 részvényt átvenni s az előmunkálatok kivételénél előforduló költségeket fedezni. Mert eddig jogos megbízása ez ügyben eljárni senkinek nincsen s így megtörténhetik, hogy végre is felállsunk a vege.

Az értekezlet két bizottságot küldött ki, melyek egyikének a fogadó helyének megválasztása, a másiknak a vízvezeték iránti megállapodás volna a feladata, de mind a kettő elnök megjelölése nélkül ki a bizottságot összehívna.

Azonkívül még kérdéses, vajon a kiküldött bizottságok tagjai akarnak-e részvényesek lenni s milyen mértékben s így megeshetik, hogy olyanok döntenek ez ügyben, kik vagy egyáltalán nem, vagy kevésbé érdekeltek.

Azonkívül azt tartom, hogy a mint a fogadó helyének meghatározása nagyon másodrendű dolog, a vízvezeték keresztülvitele rendkívül egyszerű feladat.

A fogadó bárhol állhat az erdő közelében vagy benne, mert hiszen a ki Rovnára jön nyaralni, nem azzal a szándékkal jön, hogy szobában bősze az időt, de a szabadban; s így kénye kedve szerint fölkeresheti a szép pontokat, eső időben pedig a legjobb pontról sem kinalkodik kihatás, s körve hiszem, hogy a legbuzgóbb természetkedvelő csak egy órát is azzal töltön el a huszonnégyből, hogy egy pontról a környéket bámulja.

Hogy egy vízvezeték létesítése nálunk egyszerű feladat, ki kételkednék azon, a ki tudja hogy Selmecen es Székláknán századok óta léteznek a vezetékek?

TÁRCZA.

Vigasz.

*Ha majd zúg fölöttem a sors bős viharja,
Ha majd szászor sújt rám az ének haraja,
Örömteljes napja ha lesz életemnek,
Ha majdán ezernyi künja lesz szívemnek,*

*Lelkem egy gondolat átvél fölötti majd el,
Fásult szívembe majd új életet lehel
Hogy magam boldognak én is nevezhettem:
Egyszer — midőn közel melletted lehettem.*
Schön Riza.

Házassági szokások a régi magyaroknál.

Ita Dombj Lejós.

Tudva azt, hogy napjainkban a serdülő ifjú, mihejt pelyhezni kezd nehány szal bajusza, a növekedő leánya alig hogy a rövid ruhát szegre akasztotta s mindkét esetben a gondos szülők a házasság eszméjével foglalkozni hajlandók és az eszme megvalósítása fele való törekvés, annak ügyegetese kiváló figyelem tárgyat szokta képezni és általában a házasság úgy tekintendő, mint az ábrándok oceánján evező mindket nembeli ifjuság boldogságának részpartja s mindenesetre mint komoly élettel; — legyenek ezen sorok a régi magyarok házassági szokásainak felülfutására szánva, hogy így pár percze elevenüljön meg előttünk a múlt.

S ha ez a két legfontosabb kérdés sokkal egyszerűbbnek bizonyul, mintsem hogy annak szoros megállapítását tegyük függővé az egész földat mihamarábbi megoldását; minek akkor külön prospectus, minek a fölmerés, mely utóbinak talán az egyedüli célja volna, a földmunkálatok mennyiségét meghatározni a fogadó fölállításánál, a hol talán a legnagyobb különbség nem tehet ki száz forintot, különösen akkor nem, ha fából csináljuk.

En azért az alapító consortiumnak megalakítását szükségesnek tartom es egyedül elvazetetőnek.

Ezen consortiumot természetesen a polgárok kiválójából képeznék, ezen körülmeny már maga is kedvezőleg hatna a kibocsátandó részvények keletére, s nekik levén legnagyobb befolyásuk, így a város mint a pénzüzetek dolgai intézésénél, a menyiben a társulat létrejövetelehez ezek jóakarata s részvétele föl-tétlenül szükséges, csak is az ó segítségük s kezdeményezésükkel érhető el a cél.

A vállalat sikeréhez ugyanis megkívántatik, hogy a ket pénzüzetet a már megszavazott összegekkel a társulatan részt vegyen, de főkép, hogy a város közönsége biztosítsa a társulat részére a sűrű erdő használatát olykép, hogy az csak is szalató kibaszalatra rendeztessek be, mely mellett az erdőben okvetlenül vágandó fityvények mindig kellő árnyékot nyújtanak.

Ezt keressztilt vinni a Consortiumnak föladata.

Legelőszertibb volna, ha a Consortium egyszermind megállapítaná az építendő fogadó minőségét, annak elhelyezését s egyáltalán a munkák sorrendjét es csak ez után bocsátaná ki fölívást további részvények aláírása végett. Mert szerintem kevés ember könnyebben juthat egyetértésre es tulsoknak bevonása inkább határaltja az eredményt, mentől többen tartanak tantesot, annál többen kerülhetnek leszavazás alá. s annál több elkedvelenedes, holott az adott körülményekhez könnyebben alkalmazkodunk.

Azert is szükségesnek tartanám, hogy igen tisztelt főjegyzők, ki oly lelkesen karolta föl ez ügyet, fölívást bocsátana az eszme befolyásos barátaihoz, a

Ős eleinknél a házasság vallásos szertartási jelleggel bírt. Daezara annak, hogy őseink hajdan a döb-nejtség szokásainak hódoló nepekül valának környezve, közöttük az egy nejttség divatozott.

E mellett tanuskodik azon tény, hogy mostani hazánkba jöttök idején közöttük az egynejttséget találjuk szokásában.

A feleséget vagy pénzért, vagy érték tárgyakért vásárolták. Innen veheti eredetét azon ma is használatban levő kifejezés: völegény, a mely jelent olyan *legényt*, a ki *zerő*, a ki feleséget vesz magának. Valamint az eladó leány kifejezése onnan eredhet, hogy őseinknek a férjhez menendő leányok *eladók* valának a venni szándékozók részére.

A házasság ideje tavaszkor volt, a nap es éj egyenlőség szakában. A házasság a babyloniak szokása szerint történt, minek folytán minden tavasszal leányvásár tartatott, a mely akként ment végbe, hogy a férjhozmenetlele alkalmas leányok egy meghatározott helyen összesereglettek, hova a házasságot kötni szándékozó legények is összegyűltek. Itt az ugynevezett nasznagy elállította a legszob leány s kérdésbe tette, hogy ki ad többet érte es a legtöbbet ígérő legényé lett a leány. Így lemenő szépségt fokozat szerint árvereztek el a szép leányokat. Ebben a régi *szépségversenyben* neuenak aranyémet, de meg elismerő okmányt sem nyerhettek, eladásra került a sor, midőn elég advariatlanul ritákra jelzett leányok lettek kiallítva es ekkor a nasznagy azon kérdéssel fordult a völegényjelöltekhez, hogy ki mennyi taldással veszi meg a leányt es a nyertes a legkevésbé taldást igénylő legény lett. A taldásba fizetendő összeget fedezte a szép leányok vételára, melyet a nasznagy kezéhez fizettek.

Consortium alakítása végett. Talán nem hiu a remény, hogy 10 tagot lehetne összehozni, kik 10—10 részvény aláírására köteleznék magokat. Meglevén a Consortium biztosra vehető, hogy ó maga sokkal nagyobb sikerrel járhat el a vállalat létrehozásában ha saját névhez több kiváló polgar nevet csatolhatja, mint a vállalat kezeseit.

Elfogadtasok ezen eszmen vagy nem, szükségesnek tartanám, hogy a közönség ügyelme es érdeklődése ebron tartassok az ügy előmenetelének vagy a Híradóban vagy pedig egy conferentián való közlese által, de a conferentiát neutralisab helyen, például a városbazan ajánlanam tartani, hiszen az ügy kiválóan városi erdekü s nagyon kívánatos volna, hogy általánoson annak elősmertessék, mert akkor se kiserült irigykedés sem más articularis érdek nem guritana akadályt a czelhoz vitele de.

Selmeczbányán 1894. nov. 28 án.

Plutzer Ferencz.

Különfelek.

— **Főispáni látogatás.** Rudnay Bela főispánuk ó méltósága ma érkezik városunkba, tehát a közgyűlés napját ket nappal megelőzőleg. Mint értesültünk, ó méltósága a Selmeczbányán létesítendő gyufagyár vállalkozójával, nevezetesen Jankovits Aurél volt főispánnal mint e vállalat elnökével fog tárgyalni, az új vállalat ügyében. Főispánuk ó méltósága igazi hálara kötelezi városunk közönséget, azzal az erélyes, gyors, es gyakorlati intézkedéseivel, melyekkel az új gyár idetelepítése czeljából anyagi hanyatlásunkat ellensúlyozni igyekszik.

— **Az Erzsébet-egyesület bálja.** az e hó 27-en tartott választmányi ülés határozata szerint jövő évi február-hó 5-en lesz.

— **Cherven Andor** m. kir. telekkönyvezető, a kinek nyugodalma lépése alkalmával busú tünnet rendeztek tisztelői es barátai, városunkból Besztercebányára költözött. Ez alkalommal e lapok utján vesz

ily módon a leány vevőt, illetve férjét talált. S nem ritkán fordulhatott elő olyan eset, hogy a taldással férjhez adottak között nemelyik boldogabb házasságot nyert, mint az olyan, kinek megszerzéseért fizetett a völegény.

Hogy azonban az ily módon való házasság vég-ervényesnek tekintessék, arra nézve feltétlenül szükséges volt a völegény részéről azon ket tanu jelenlétében történő nyilatkozat megteete, hogy az általa megvett leányt *feleségül*, nem pedig *szolgálynak* vette. Ez esetben a vásárló visszakapta a befizetett pénzt es a házasság legott semmis lett.

De a házasság kötés imént jelzett módja nem volt általános, mert a magasabb ranguak nem tették *eladók* leányait, hanem fizetes nélkül adták férjhez, azt azonban megkivánták a házasságotól, hogy személyesen kerje meg a leányt s ez alkalommal adja elő vagyon állását es ha a leány a leányt megkapta kötelezte magát, hogy egész életén át feleségül vallja es szeretettel bánik vele.

A leánykerés e módjának érdekes esete van leírva *Lacianus* által a követkozókben: Arkomas nevű skitha ifjat az adonak elhozásáért Bosporónusok fejedelemhez Leukanoshoz elküldik a Skythak. A fejedelem ebedre megívja a követet, a midőn éppen ket tejedelmi ifjak voltak nala leánya megkerésere. A keres így ment véghez: ebed után fölvette a pohárt az egyik kerő ifjú, a benne levő bortól egy keveset es azzalra kitoesantott, annak utána ivott a pohárból s elmondotta, hogy ó kiesőda, mennyi gazdasága van s kerje, hogy adja neki leányát. Így esiekedett a másik fejedelem ifjú is Arkomas is szerette volna a szép leányt feleségül venni, felveszi tehát a poharat,

bucsnú jó barátától és ismerőseitől, kiktől az idő rövidsége miatt személyesen el nem búcsúzatott. Kéri továbbra is jóindulatukat, viszont igérvén, hogy ő is mindig kegyelettel, szeretettel emlékszik meg róluk. Mi nagyon sajnáljuk a kintnő tisztviselő távoztát, s melegen óhajtjuk visszatérten, hogy hasznos tevékenységet városunk javára gyümölcsöztesse ezután is, mint eddig tette.

— **Táncztatás.** Szőlősy Manó tánczenitőnek e lapokban kezdi meg a tanítást; beiratkozhatni lakasan: Szőlősy-vendéglő 10. sz. alatt. Ajánljuk e tánczenitő-folyamot a t. szülők figyelmébe.

— **Erdősítési jutalom.** Az 1889-ik évben közigazgatási érdeklőt teljesített erdősítések jutalmazására vonatkozó pályázatnál városunk a 3-ik nagy jutalmat nyerte el, az az 500 frankot aranyban, a saját határában 4751. hrsz. sz. alatt fekvő 26 kat. holdnyi sekély körgyereget területen fenyőcsemétekkel teljesített erdősítésért, mely erdősítés által nemcsak a beerdősített terület, hanem az alant fekvő belsegek és lakóházak is megvédettek.

— **Kegelet és hála.** Az Erzsébet r. k. nőegyesület elnöke: Osovsky Markovits Mária urnő koszorú helyezett az egylet egyik buzgó tagja özv. Eckert Dismáné urnőnek nem rég elhunyt férje ravatárára az egylet nevében. A gyászoló özvegy azzal viszonzta az egylet figyelmét, hogy az egylet pénztára javára 10 frtot adományozott s az egylet 35 szegénye közt való szétosztás végett 35 koronát bocsátott az elnökség rendelkezésére.

— **Kérem az Erzsébet-nőegyesület tagjaihoz.** A selmeczbányai r. k. Szt. Erzsébet-egylet elnöke Osovsky Markovits Mária urnő e lapok után azon kérelemmel járul az egylet összes tagjaihoz, hogy a jövő évi febr. 5-én tartandó egyesületi bál megtartásának módja iránt eszméiket, terveiket vele közölni sziveskedjenek. Az elnök azt óhajtja, hogy a bál jó érdekes s anyagi sikerrel járjon, de annak megtartási módja az egylet összes tagjainak tetszését is kívánja. Ez indította arra, hogy a tagokhoz a fenti kérelmet intézze. Az e hó 9-én d. u. 3 órakor a városban tartandó egyesületi közgyűlésig kiki jól megfontolhatja az ügyet s kész tervvel lephet a közgyűlés elé. Tapasztalásunk szerint a táncmulatságok sikeréből mitsem von le az, ha az azokra szánt időből 1 órával előadásokkal töltünk el, kizárólag szellemileg foglalkozva; sőt éppen az előadások teszik könnyebbé a társalgást a tánc kezdetével, a mennyiben a mulató pároknak tárgylat szolgálnak. Épp ezért mi különösen ajánljuk az egyletnek, hogy a táncmulatságba ilyen előadásokat vegyítsen, melyek egy, legfeljebb másfél óráig tartanak.

— **Hangverseny.** Az kad. ifjuság hangversenye f. hó 7-én lesz a következőkkel: 1. Nyitány Strauss Jánostól. előadja az akadémiai zenekar. 2. Béka kántata, előadja az akadémiai zenekar. 3. Szép Ilonka, melodrama, szavalja Tirts Jolan k. a. zongorán kíséri Niemezik E. Géza tanársegéd ur. 4. Concerto Fürstnautól, fuvólán előadja Clement Károly zenekar kísérettel. 5. „Régi magyarok“ Bilharitól, zongorán előadja Horvath Panna k. a. 6. Ballet jelenetek Beriotól, hegedűn előadja Puky László, zongorán kíséri Clement Károly. 7. Vadaskő bucsuja, előadja az zenekar. 8. Induló; előadja a zenekar.

üres léven minden babonas vélekedéstől, abból semmit ki nem öntve, egészen ki issza a sít szől:

Add nekem a léányodat, mert én mindezekkel dragább kincsesek bírok. Deaknor tudván, hogy ő csak egy közönséges Skytha, kérdi hogy hány barma és hogy szerencze vannak, mert ezekben állott a Skythák gazdagsága, melyre Arkomás így felelt: én nekem sem esordám nincsenek, de van két olyan barátom, melyekkel kevés Skytha dícskedhetik. Kinevették a Skythas az a léányt a gazdag Adimarkos nyerte el. Buzhasággal ment haza Arkomás és elpanaszolta barátainak a rajta történt kisebbítést. Barátai így határoztak: egyik barátja elhozza Leukanor fejét, a másik erdemetlenül elveszi léányát. Világos, hogy háboru lesz a dolgoból. Arkomás azt biztá, hogy mig ok oda járnak, addig gyűjtönsön seregeket. Amazok tehát fortélyosan czelnek érki, egyik a Leukanor fejét a másik a léányát elhozza. Arkomás pedig a szorult állapotban lévő Skythák példája szerint segítő sereget gyűjtött ily módon: Levagta egyik ökrét, húsát feldarabolva megzte, zta a húst kivette a piacra, miközben hívei a húst megették tettek ígeretet, hogy haláláig segítségére lesznek, ezek természetesen megverték a Brosporánusokat és az ő segítőjüket a görögöket, alanusokat, adozítókké téven őket. Így aztán Macea, Leukanor léánya Arkomás lett, Laukanor pedig megtanulta veszős háboru közben, hogy a barátságmal nem kell többre becsülni a pénzt. A régiek házasság szokásairól írva, ölik fel nekem, hogy most nem a legenyőtl, hanem a léánytől firtatják — *mennyije van?* . . .

— **Selmeczi leány színpadi diadala.** Egyik lap-társunk nagyon kiintetöleg beszél Kardos Anna naivaról, kit egyebek között a „Dolovai nabab“ címz szerepében „nyilt jelenetben kitapsoltak, mint eddig senkit“. A színház közleményben azt is olvassuk: Színe került a „Jó falusiak“ vígjáték is, mely dacára osdi modorának, nagy tetszésben részestül, ami első sorban Kardos Annának köszönhető, a ki olyan ártatlan mint naiva, hogy bizonyos, miszerint ő maga sem tudja, milyen természetes a bánata, öröme, hangléjtése minden mozdulata, összjátéka. Előadása mindig üdítő, és még . . . a hölgyeket is elbájolta. A legnagyobb társulatnak is melten lehetne elősragta. „Örvendünk annak, hogy selmeczi nő mint magyar színésznő nyer ily elismerést. Az erdeklődőknek kedvéért megjegyezzük, hogy a kiintetett színésznő Gáspárk Ferenc v. tisztviselőnek leánya, a ki Tolnan Fűredy társulatában aratta e diadalt.

— **Vesztett kutya.** Immerblum meszarosnak kutyáján a vesztettség tünetei mutatkoztak e napokban s megmegt egy kis fiút, a ki atyja Geiger Bernat kereskedő iszonyu aggodalmak között azonnal Buda pestre vitt a Högysintezetbe. A szerencsétlen gyermek sorsa igaz részvetet kelt, s baja annál veszedelmesebb, mert arcát össze-vissza marta az eb. Vajha segítene a gyógytudomány a szerencsétlen gyermeken. Figyelmeztetjük az alkalommal a t. közönséget, hogy ebit szemmel tartassa s ha valami betegség tünetei mutatkoznak azokon, azonnal jelentést tegyen a rendőrségnek, a kellő óvintézkedések megtételese ezeljából.

— **A lévai állami tanítóképző** 1895-ik évi június-hó végé 25 éves fennállását fogja ünnepelni. Ebből kifolyólag felkérem mindazokat, kik tanpályájukat az állami tanítóképzőben végezték, legyenek szivesek értesíteni: 1. tarózkodási helyük-, állasuk, és működésükéről; 2. arról, hogy szándékoznak-e a jubilaris ünnepélyen személyesen, esetleg irodalmi, művészi vagy ipari munkájuk kiállításával részt venni? 3. óhajti-e az intézet multja, fejlődése-és jelenéről (képekkel) szerkesztett emlékkönyvet (ára 2 korona) megszerzeni? Leve, 1894. november 26-án.

Szabó Lajos, igazgató.

— **A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület naptára 1895 évre** ezim alatt a F. M. K. E. naptárt adott ki, melynek ezelja a magyar közönséget a Felvidék közviszonyai és a tevékeny egyesület iránt tájékoztatni. A csinesan kiállított sok képpel díszített naptár ára 30 kr., és az egyesület elnökségénél Nyit-rán rendelhet meg. Nagybö czikkeket dr Gyűrky Geza, Horvath József Dr. Pehány Adolf, dr. Kostenszky Geza írtak. A kisebb közlemények is gondall vannak összevagyatva. Az rodmali rész tartalma külöben a következő: A F. M. K. E.; a nemzetiségi kérdés Magyarországon, a tot anyanyelvűek Magyarországon, a panszlavizmus fejlődése a felvidéken, a Vág völgy neperöl, Kossuth Lajos halála, Mátyás király szobra, a magyarok bejövetele, Jokai Mór jubileuma, Carnot meggyilkoltatása, Gündöcs Benedek, Komócsy József stb. Kivanatos, hogy a naptár minél többet jövedelmezzen az egyesületnek.

— **Elhaltak.** 275. spurny Mihály 27 éves r. k. Tuberculosis Pulmonum nov, 24 én. 275. Schmidal Borbala 77 éves r. k. vegyélgyengülés 24-én. 277. Lindisch Ede 4 éves r. k. Hlydrops universalis 25-én. 278. Schmidal Rudolf 1 éves r. k. Convulsiones 26-án. 279. Prefectus Mária 2 1/2 éves r. k. Serophthalmia 26-án.

— **Recitator.** Anyos László, kiváló hangú és zies előadó e hó 4-ere hirdet előadást, melyet a Városi Vigadóban szándékozik megtartani, mely alkalommal teljesen új műsorral lép fel. Előadja egyebek között: „Egy törvénykezési jelenet“, Coppé „Áldás“-át, „A ket en-t“ Azt tanácsoltuk ugyan Anyos urnak, hogy más alkalmasabb időre jöjjen városunkba, de miután mások arról biztosították, hogy most is kellő fogadtatásban részestül, hát mi is azt óhajtánok, hogy elég látogatója legyen. A hol fellépett, mindenütt nagy elismerést aratott.

— **Micsoda betegségénél lehet dohányozni?** A dohányzás első sorban a legtöbb kirurgikus betegségeknek van megengedve, kivve a rekonvalenszens állapotot a hasoperációknál. Szem-, orr- és nyakbajásoknak sohasem szabad dohányozniok. Belső bajok, a melyeknél a dohányzás nem engedhető; a beritonitis, tifusz és hasonló betegségek. Némely időbetegégnél a dohányzás nem csak meg nincs tiltva, de sőt ajánlatos. Betegzőkbenk egyáltalán nem szabad dohányozni. A legalkalmasabb idő a dohányzásra néhány órával az étkezés után van.

— **A Tanulók lapjának** f. évi 23-ik száma a következő tartalommal jelent meg: A fólapon: Irodalmi munká jelséi: Berzsényi Dániel életrajza arcképpel. — Berzsényi D. költészetének méltatása, (folytatás). — Mitől őrizkedjek a tanulmányait idegen helyen végző ifjú? — A Tudós inas. (Elbeszélés). — A Virágszörny.

(Rege.) — Jelentés a Tanulók Lapja irodalmi pályá zatáról. — Szavalmi valók: Istent imádjon minden . . . költemény Garay Jánostól. — Apróságok. Tréfák, ügyességek. — Társas játékok: A lepkéjáték. Talányok: Számantai, földrajzi, történelmi, természetrajzi és tréfás kérdések. A 21. szám kérdéseinek megfejtései és megfejtői. — Különfélék — A boriókron: Gondolatok. Mosdósy Imretől. Feladatok: A mefagyott gyermek. Miért nem számíthatjuk Alcibiadest a nagy emberek közé? Ajánlható könyvek. — Érinkezés. — Szerkesztői tizenetek.

— **Homeopathia.** Ezen czimmel Hazsinszky Károly budapesti gyógyszerész egy új folyóiratot ad ki, mely hivatalva van Magyarországon a homeopatiát nepszerűtleni. Hazsinszky, Sándoriter gyógytárában egész új intézetet állított fel, a hol a homeopathia legújabb vívmányait tanulmányozza és a legújabb gyógy-szerket készíteti. Ebben a munkában tudós főorvosi professzor támogatják s a szerzett tapasztalatokat fogja folyóiratában közze tenni. A „Homeopathia“ megjelensé iránt illetékes körök nagy erdeklődéssel tekintsenk.

— **„A magyar nemzet története.“** Szalay József kiváló budapesti jogász meg jelent a második füzet, melynek egy a szövegéről, mint képeiről elismeréssel kell nyilatkoznunk. — A szerző előbb a rómaiak harcaizt a germanokkal tárgyalja, azután áttér a hunok betörésére és Atilla történetére, végül a hatodik fejezetben ama german népekről szól, melyek hazánkban a hunok elűzése után uralkodtak. — A szöveget ugyanaz az élénk világos előadás jellemzi, a melyet már volt alkalmunk kiemelni, és a források felhasználása tekintetében is a legnagyobb lelkiismeretességet kell konstatálnunk. A képek egytől-egyig rendkívül érdekesek és van közöttük sok olyan is, a mely nálunk Magyarországon még sohasem volt reprodukálva. A 4. fejezetben a Columna Antoninik egy érdekes domborművet találjuk, mely a rómaiak kivonulását Carnuntumból tárgyalja; Trajan oszlopokat igen szepen van reprodukálva a szarmat lovasok csapatja, tavolabb egy haraszt látunk rómaiak és germanok közt, majd a „germánok legyőzését“, továbbá Marcus Aureliusnak az a gyönyörű lovas szobrárt, melynek eredetije a római Capitoliumból áll. A Columna Antoninik meg néhány részletet is bemutatja a szerző, hogy azután a következő fejezetben a hazánkban talált hun erdőtű tárgyakat ismertesse meg velünk. — A Nagy Szent-Miklós-leletet Aëtius római vezér képmása követi, mely egy monzai diptychonról van lemasolva; majd Atilla történetének művészi ábrázolásai közt be van mutatva Knackfuss egy szép rajza: „Követség tisztelgése Atilla nejeñél“, valamint Naue: „Atilla halála“ című képe. A füzet utolsó fejezete gót képeket tartalmaz, melyek a vatikáni muzeumban őrzött sarkofagrol vannak lemasolva; vegre népvándorlásti cskszerek vannak bemutatva két szép táblázatban. — Azt hiszik, maga e rövid tartalmi ismertetés is elegendő arra, hogy bárkit is meggyőzzön a Szalay-féle munka nagy értékéről. Csak még arra figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy e munka nem tudós, hanem a művelt nagy közönség számára készült. Nem is egy évtized, hanem alig két esztendő fog kelleni befejezéséhez, ugy hogy az egész mű 1896. elején kapható lesz. Ez is nagy előny a könyvnek, melyet ismételve melegen ajánljuk. Egy füzet ára 30 kr. Előfizetési ára 1/4 évre (6 füzet) 1 ft 80 kr. 1/2 évre (12 füzet) 2 ft 40 kr. Egész évre (24 füzet) 7 ft 20 kr. Az előfizetési összeg legelőszertibben Lampel Róbert (Wodianer F. és Fia) kiadóhivatalának Andrássy-ut 21. sz. a. küldendő fel. A füzetek bérmentve küldetnek.

— **„A spanyol költészet gyöngyei“** című versgyűjtemenyre hirdet előfizetést Kőrösi Albin k. r. fogymasimiai tanár Budapestben IV Városházter. A gyűjteménybe fölvetett költemények zöme a XIX. század elsőrangú költőinek lefordított műtíveiből fog állani ugyan, de nem lesz híjjával azoknak sem, melyek szerzőinek neve a spanyol lírai költészet fejlődését elvaslaszthatatlan. A mű 15-16 ívből fog állani és karacsony táján jelenik meg; ára: 3 korona

— **„Argirus“** című gyönyörűen illusztrált karacsónyi diszmnkára hirdet előfizetést a budapesti Lampel Róbert kiadó czég. Az Akad. Érestitő szerint Jakab Ödönnek e műve, mely 100 arany díjat nyert, „jóval másodadnyál szep zűndermeszt teremtett, mely a tiszta szerelen diadalának története, s melyet a serdlő lány ép oly szabadon és nemcs élvezettel vehet a kezébe, mint bármelyi erettség korú olvasó. A mű dece. elején fog megjelenni; egy füztű példány ára: 3 ft, diszkó-tíestie 5 ft. Melegen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe.

Nyiltér.

Nyerselyem Bustruhára alkalmas kelméket öltönyöknél **10 ft 50 kr-ért** és jobb fajtaúkat is — valamint **felteker, feher és szines** selymekelméket méterenként **15 kr-ól 11 ft 65 kr-ig** — sima, kockázott, csikózott, mintázott és damaszott stb. minőségben (mintegy 240 fajtaban és 2000 különböző szín s árnyalatban) szállít; postábról és vámentesen **Heunenberg** (és kir. udvari szállító) **selymgyára Zurichben**. Mintak postafordulóval küldetnek. Szvejsza czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. 3

Felhívjuk

a nagyérdemű közönség becses figyelmét a következő hirdetésre:

A tisztelettel alant felsorolt selmeci üzleti cégek és vállalat tulajdonosok, annak kiemelve mellett, hogy jutányos árak, szolid culans üzleti eljárás és pontos kiszolgálás mellett főrekeresésként leend a n. é. közönség teljes megelégedését kéri elmondhatni, ajánlják következő üzleteiket:

Aős Ferencz a városi vígidő ez időszerinti berolóját, szállóját, valamint vendéglőjét, kitűnő konyháját, természetes jó borait, friss hordó- és palackosárait. Jutányos árak! Előzékeny kiszolgálás! Mindennap friss, izletes villás reggelik!

Bachmann Nándor, kovács műhelyét az Alsó-utczában fekvő saját (volt Kozák-féle) házban, mindennemű kovácsmunkáit oleso és tartos kivi telben, minden e szakmába vágó javítások, stb. elfogadtatnak és kifogástalanul eszközölkötenek. Ugyanígy több tanoncz felvételre kerestetik.

Baker Alajos, fenykepeszeti műttermét és e szakmába vágó felvételeit saját házában.

Bogya János, Szen-Haromságtéren levő bor-csörnasornak, etterm., mindig friss, kitűnő minőségű hordó, valamint palackosárait, kiváló konyháját, természetes fehér és vörösborait, stb.

Bukovits István, a volt Lestyánszky féle vendéglőben, kitűnő, hamisítatlan, természetes fehér és veres borait literenként 30 krtól 1 frt 20 kr-ig kifogástalan jó konyháját, palackosárait. Előzékeny, gyors kiszolgálás. Izletes villásreggelik.

Chautka Ferencz, a Zmeskal-féle házban levő bútór- és építészati műhelyét; elvállal mindennemű szakmájába vágó munkákat. Ugyanígy ott **Chautka Ferencznő** női szabóüzletet.

Cserny József, szabóüzletet a városi házi épületben díszesen felszerelt legújabb divatu szövetraktárát, mindennemű szakmájába vágó munkáit, tartós és szép kivitelben.

Foltin János, az Alsó utczában Zlinszky-féle házban levő, a legnagyobb igényeket is kielégítő, elegánsan berendezett fodrásztermét, előzékeny, finom kiszolgálással.

Greguss Antal, sütőházát, saját házában (Kórház utca), bolti helyiségét a Baumerth-féle házban, rozs- és buzakenyérrel, mindennemű friss

síttemenyeit, mandolás közszerüstjét, valamint kész morzsáját, stb.

Özv. Gurlich Józsefnő, a n. é. közönségnek becses figyelmébe ajánlja kofaragó üzletét saját házában. Mindenféle kofaragó munkákat, sarkövek alabaszter, granit, kararai, márvány és homokból, nem különben bármily árba jutányos árak mellett.

Gwerck Mihály és Károly testvérek, a nemet templomnál szemben fekvő Schostal féle házban levő szabó- és cipészüzletüket, elvállalnak férfi- gyermeköltönyök, egyenruhák, férfi, női gyermekcipők esinos gyors és oleso készítesét s mindene szakmájukba vágó munkáikat a legdivatosabb kivitelben.

Klobetz László, a rózsautczaba vezető lépések melletti Maruska-féle bazárboltban levő keresteti és virágkereskedői üzletét, Makart-csokrait, esinos virágkosarait, dísz és eszerpvirágait és növényeit stb. Elvállal hazonkívüli keresteti munkáikat.

Králik Gusztáv, lakatos műhelyét saját házában. Elvállal mindennemű szakmájába vágó munkákat: épületeknel, javításoknál stb.

Králik Vilmos, asztalos műhelyét saját házában, épület bútór és minden e szakmába vágó munkáit. Felelte oleso árak, tartosság!

Krause József, templom berendezési műttermét. Templom berendezési munkák és templomfestések kivitele vagy felújítása minden stlyneben a leggyorsrúbból a legfinomabb kiállítással. Szentek szobrái fából, a legfinomabban festve és aranyozva. Szoba- és ezüsttábla festés minden nemben legszolidabb munka, méresekkel árak mellett.

Matzán Ferencz, műbútór és építészati üzletet, bolti, gyögszertári és templomi berendezéseket, saját készítemenyéből álló dísz bútór, kopersoraktárát mindennemű szakmájába vágó munkáit.

Májovszky Mihály, rózsautczában levő, a eszmadna egylet tulajdonát képező épületben (Kaufhaus) elhelyeztetett asztalos műhelyét, épület, bútór stb. asztalos munkát, javítások s mindennemű szakmájába vágó munkák olesón és pontosan teljesíttetnek.

Piccin Alajos, alsó utcazi Söltz-féle házban 1/2 órási üzletet, mindennemű zseb-, fali és álló óráit, valamint a Hasch-féle aranyműves üzletét, a takarekpenzár tulajdonát képező házban.

Polkoráb József, kamraház melletti asztalos üzletét és első központi dísztemetést rendező intézetét, koporsó raktárát és mindennemű szakmájába vágó munkáit.

Stanga Adolf és fia, első selmeczbanjai személy és teherszállító üzletet. Alapított 1873 évben.

Suhaj Péter, férfi szabó, egyenruha és gyermeköltöny készítő üzletet a rózsautczaba melletti épületben. Választékos szövetmunkák, különösen oleso árak és a legdivatosabb facon.

Trgina Antal, a terrazon fekvő Krausz-féle házban levő hentes üzletet. Mindig kapható. Kitűnő szalona, zsír, sodar, húsmeték, virslik s kolbaszmeték stb. olesón és legjobb minőségben.

Uhor Ferencz, cipészüzletet a városi házi épületben levő új bolti helyiségben kész cipőraktárát. Készít mertek szerint női, férfi s gyermekcipőket; elvállal mindennemű javításokat stb.

Veisz Sándor, berkeosi üzletet a volt Bogya-féle „kis lyuk” épületben, álló hely az apáca kolostor melletti tere. Minden pillanatra rendelkezésre áll a n. é. közönségnek esinos tiszta fogatváltó, jó lovával.

Veilcs György, mézeskalács üzletet, jó ízű mézszítemény, viaszgyertya, szurokfáklya, viasz-díszmű és templom áru raktárát saját házában.

Zajác János, férfi és női cipész üzletet az alsó utczában, levő Baumerth-féle házban javítások, valamint mindennemű szakmájába vágó megrönde lések gyorsan és olesón eszközölkötenek.

Zanzotto Lajos, a Horvoka féle házban levő szoba és ezüsttábla festő üzletet és minden e szakmába vágódíszes és izletes kiállítási munkáit, aranyozások, mtképek és kepek javításai készítesenek.

Zubek József a volt Fleming-féle házban levő a legnagyobb kíváná maknak is megfelelő, jól berendezett fodrász és borbélyüzletét. Gyors, előzékeny kiszolgálás biztosítatik.

Kiadó lakás.

Egy

3 szobából álló lakás.

konyhával s kamrákkal azonnal bérbe vehető az u. n. Kéblích-féle házban.

Bővebbet Schmidt Ferencz takarékp. főpénztáros urnál tudhatni meg.

Kitűnő sajt.

A thuzséri tehénészet vezetősége, ezenel tudatja, hogy az uradalomban készült kitűnő minőségű sajtot mai napon

„THUZSÉRI SAJT”

név alatt forgalomba hozza.

Megrendeléseket következő feltételek alatt fogad el a thuzséri tehénészet vezetősége:

öt kilós csomagok . . . 3 frt 85 kr.
egész sajt kerekék 18 kgtól felfelé 40-kg kilója . . . . . 60 kr.
métermázsás és ezen felüli megrendeléseket 56 frttal métermázsánként, mindent bérmentve, csomagolva. utánvét mellett szállít.

A sajt kitűnő minősége és kisebb formája, főképp vidéki kereskedők, fogadósok, és vasúti vendéglősöknek, nem különben magán háztartásoknak is legjobban ajánlható. Kifogástalan minőségért és a megrendelések pontos végrehajtásáért kezessékdíj a thuzséri tehénészet vezetősége. — Posta Thuzsér, Szabolcs megye. 1-3

Mindennemű köhögést

valamint minden katar, megbetegedéseit a legzöszerveknek, gégebagyoknak, a tüdőnek, nehéz lézéseket szíkmellűsöget, asthmát, elhálykásodást, görsös- és szamarakölögést, rekedtséget, torokban érezhető esiklandozást a leggyorsabban gyógyítja az evek óta legjobbnak bizonyult, orvosi utasítás szerint készülő s orvosok által ajánlott

„SZT.-GYÖRGY TEA”

melynek doboza 50 kr. és a hozzávaló Szt.-György „Katurh” por, melynek doboza 50 kr. a részletes orvosi használati utasítással együtt. Hatása már néhány nap alatt érezhető. Két doboznel kevesebb nem szállítatik.

Postai küldésnel 20 kr. számitatik a csomagolási és szállító levélért; megrendelést elfogad: a Szt.-György gyögszertár Bécsben V/2 Wimmergasse 33. Az őszeg postautalványon előlege sen küldendő be. 1-13

AUR-féle IZZÓGÁZ.

a jelenkor legoiesőbb és legjobb világítója. Felényinél több a megtakarítás, mint az Argand-féle és pillangó lángnál.

- Izzógáz** világa fényesezen világosabb mint a közönséges gazlángé, vagy a villanyvilágítás, a mostaninál kevesebb lángra van szükség.
- Izzógáz** majdnem semmi hőt sem ad és nyugodt, kellemes, a szemnek jól eső fényt szolgáltat.
- Izzógáz** egyszer oly nagy fényt idéz elő mint egy Argand-lámpa.
- Izzógáz** egy ünetesebben terjeszti szét a fényt mint más gazlángok.
- Izzógáz** nem ad füstöt és kormot, a takarók nem feketednek meg, a díszetek mint sem szenvednek, a lég tiszta és egészséges marad.
- Izzógáz** változtatás nélkül alkalmazható gázvilágítókon, fali lámpákon stb.

Egy lámpának (izzótest és cylinder) a mérsékelt ára a felszereléssel együtt 5 frt 30 kr.

Magyar izzógázvilágítási részv. társ. Budapest.

Múmalom módosítás.

Van szerencsém a nagyérd. közönség becses tudomására hozni, hogy a szt.-antali hengermúmalom egészen átvettem és azt rögtön a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg módosítottam úgy hogy a lisztjém semmiféle kifogás alá ne essenek midőn erre b. figyelmüket fölívni bátorodom hazafüli tisztelettel kérve b. pártfogásukat, a melyért én mindenkor b. megelégedésüket kiérdemelni törekedni fogok alázatos tisztelettel

Pécsi, Alajos.

15-ös szt.-antali hengermúmalom tulajdonosa.

Netto lisztárk Szent-Antalton:

A	dára	C	dára	0	1	2	3	4	5	6	7	8	korpa	ras	1	II.
11.50	10.50	12	11.50	11	10.50	10	9	8	7	5.50	4.36	9	7			

Tinct. nervi tonika

(Dr. Lieber tanár idegerő elixirje.)

Csakis a horgonyjelvényes keresztjel eredeti. Orvosi és hivatalosan hitelesített előírás szerint készítették Fanta Miksa gyögszertárban Prágában. Évek óta kiválóan sikerrel használt gyögszer az idegbagyokban, különösen gyengeségek, aggoduló érzések, szívdobogás, hátrgerinezfájdalmak, szédülés, nehezes gondolkodás, rossz emésztés ellen. — Kivánatra szivesen adunk prospektust. — Egy üveg ára: 1 frt, 2 frt és 3 frt 50 kr.

Gyomorbagok ellen a Szt. Jakob gyomorcsappék sokszorosan kipróbált, orvosiag ajánlott gyögszernek bizonyult. Egy üveg: 1 Márka és 2 Márka.

Víziszony gyogyítható Hydrops-Essenciával

Minden stádiumban biztos, gyors gyogyulás. Téves gyögmód kizárva. Biztos sikerért jótállást vállalunk. Az orvos uraknak sürgösen ajánljuk állmazását. Még ott is használt, a hol már minden remény veszte. Teljes gyogyításhoz 1-2 üveg 3 frjtól elendő.

Főraktár: Salvator gyögytár, Pozsony, továbbá: Molnár Lipót Kassán, Balogh József, Dr. Herz Mor Miskolczon, Dr. Rothschild V. Em. Debreczen, Stadler M. Győrön, Baresay Károly Szegeden, valamint a legtöbb gyögytárban.

5000 forintot
szerezni

manapság nem oly könnyű, de én képes vagyok, a mint már be is bizonyítottam, 5000 firttal aránylag rövid idő alatt a tőkét megkészserezni sőt kedvező esélyek mellett megháromszorozni. A kik könnyű, de biztos módon pénzt óhajtanak szerezni, azok legyenek szívesek levelheli ajánlatukat e lap kiadóhivatalához „M. C. 5000” cím alatt beküldeni. Ajánlataikra azonnal részletes és kimerítő felvilágosítással szolgálók rendszeremről.

EPILEPSIA

gyógyítható, visszaesés nélkül, ezren bizonyítják ezt a esodálatos vívmányát a tudománynak.

Kimerítő jelentések retourbéléggel együtt alábbi cím alatt küldendők

„Office Sanitas”
Paris
30. Faubourg Montmartre.

CACAO-CHOCOLAT

MAESTRANI

(ST. GALLSUISSE)

OLCSÓ ÁRAK. KÖNNYENOLDHATÓ

CACAO 2-12

LEGFINOMABB MINŐSÉG.

Fogfájást szüntető **FOGSZIVARKÁK** 1 db. ára 10 kr.

Köszvényes, elnyúló, károsodás és rekedtség ellen igen jó házi-szer

RÉTHY-féle **PEMETEFÜ-CZUKORKA**, mely a köhögést csillapítja és a nyálkát feloldja. Kellemes íze folytán a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz ára 30 kr.

Kapható: Sztankay Ferenc és Fia gyógyszerárában Selmezbányán.

Fogfájást szüntető **FOGSZIVARKÁK** 1 db. ára 10 kr.

Tiszta vér, jó egészség!

Titkos betegségek, kiütések, általános gyengeség, fáradtság eltűnik, ha tisztává tesszük a vért! Jót állunk módszerünk alkalmazása esetén a gyökeres eredményért.

Kérdések alábbi cím alatt teendők:

„Office Sanitas”
Paris. 30. Faubourg Montmartre.

Ó V Á S!

Már több ízben előfordult, miszerint varrógépkereskedők által, varrógépek igen olcsó áron, mint

„EREDETI SINGER”

lettek ajánlva.

CSALÓDÁS kikerülése végett, arra van szerencsém figyelmeztetni, hogy ily gépek csak becsesélt s továbbelárusításra igazított, vagyis csekélyebb értékű utánzott varrógépek lehetnek, miután az „EREDETI SINGER” varrógépek elárusítása most is, mint ezelőtt, csak is az én üzletemben úgy:

Besztercebányán Alsó-utca 19. sz.
(Mályusz-féle ház)

eszközöltetik.

A ki becsesélt gépeket venni óhajt, kapja ezeket nálam 10 firtért és még olcsóbban is.

NEIDLINGER G.
UDVARI SZÁLLÍTÓ

Főüzlet Felsőmagyarország részére:
POZSONY,
Lőrinczkapu-utca 5. szám.

Fióküzlet:
BESZTERCEBÁNYA,
Alsó-utca 19. szám. (Mályusz-féle ház.)

CIGNAC JPAR
Köszvény-lársaság
BUDAPESTI CZÉG
KORONA-CIGNAC

ja az élelmiszerek egészségügyi szempontból való nemzetközi kiállításán a bíráló bizottságtól különös megemlékezést a

nagy díszoklevelet

kapta; oly kitüntetés, melyet kivülte csak még egy francia ház mutatthat elő.

Kapható Selmezbányán:
Marschalkó Gyula
fűszerkereskedőnél

VENDÉGLŐ-NYITÁSI!

Ezennel van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy 11/1. számú házamban (Grescho János „Nagy liter”-hez címzett vendéglője fölött) f. é. december-hó 1-től kezdődőleg legújabb igényeknek megfelelőleg berendezett

VENDÉGLŐT

nyitottam, melyben a legjobb borokból, sörről és egyéb italokról, továbbá a legizletesebb ételekről, valamint a legpontosabb kiszolgálattól gondoskodva leszek.

A n. é. közönség becses látogatását kerve maradtam.

Selmezbányán 1894. évi nov. 24-én.
kittlino tisztelettel
Hoschek János
vendéglős.